

RELAXAREA DE CRIZĂ

Concediile lungi și dese, cheia marilor succese

Diana Caloianu, 24.04.2009

800 de mii prognoza Ministerului Muncii, privind numărul de șomeri înregistrați la finele anului

368 de firme anunță concedieri colective, 28.197 de oameni vor rămâne fără locuri de muncă până în octombrie, 800.000 de șomeri se estimează până la sfârșitul anului, dar pe români nu pare să-i intereseze. Asta reiese din concediile prelungite de Paște, după cele de Crăciun. Urmează cele estivale.

După ce au înregistrat o creștere spectaculoasă în ultimii ani, cele mai importante ramuri economice sucombează pe rând, lăsând în urmă mii de șomeri în toate județele țării. Cu toate acestea, românii se relaxează.

Statistic stăm bine. Rata șomajului la nivel de țară este deocamdată de 5,6%, sub nivelul european, de 7,7%, însă avem județe în care șomajul este mai mult decât îngrijorător. În județul Vaslui a fost înregistrată luna aceasta o rată a șomajului de 11,9%, cu 19.249 de șomeri, în Mehedinți, rata șomajului este de 10,7%, cu 9.655 de șomeri, în Dolj, rata șomajului a ajuns la 9,5%, cu 27.560 de șomeri, iar în Teleorman, 9,3%, cu 15.957 de șomeri.

INCONȘTIENȚĂ SAU AUTOAPĂRARE?

Sute de mii de români sunt afectați deja de cea mai cruntă sărăcie, iar locurile de muncă devin din ce în ce mai incerte. Cu toate acestea, 70.000 de români au călătorit de Paște "cu acte-n regulă", cheltuind, conform datelor centralizate de operatori, 30 de milioane de euro. Alte câteva zeci de mii de români au călătorit fără a se caza la hoteluri sau la pensiuni, iar încasările hipermarketurilor au fost mai mari decât anul trecut.

Deși românii par destul de relaxați în această fază a crizei, experții în Resurse Umane nu-i acuză: "Dacă situația o permite, relaxarea poate însemna normalitate în funcționare pentru anumite firme. Într-un context în care trăim presiunea crizei, un astfel de gest, dacă este justificat, nu trebuie să însemne neapărat sfidare, ci și certitudinea că lucrurile nu sunt foarte grave peste tot și că există speranța unei redresări. Dintr-un alt unghi de vedere se observă că societatea românească, încă nedepinsă cu jocul economic de tip capitalist, se așteaptă la un fel de compasiune, de empatie din partea organismelor economice care funcționează relativ bine.

Cu alte cuvinte, este prost perceput un astfel de comportament, în condițiile în care avem mii se șomeri", explică Andreea Szilagy, expert în consiliere profesională, vicepreședinte NBCC International. Nici din punct de vedere psihologic, lucrurile nu sunt așa cum par: "Oamenii au tendința să-și trăiască viața normal sau chiar puțin exagerat în această perioadă, încercând să ignore realitatea și să-și demonstreze că de fapt totul merge bine în continuare. Individul se confruntă cu oboseala, cu suprasolicitarea, criza este un factor stresor, intens mediatizat, cumulat cu alți factori stresori din viața obișnuită, împotriva cărora omul se apără. E o tendință normală, care apare la nivel psihic. Pur și simplu, oamenii ignoră un fenomen la care nu mai vor să se gândească, încercând să scape astfel de stres. O responsabilizare conștientă există mai mult la nivelul angajatorilor, aceștia deținând mai multe informații, astfel încât încearcă să se reorganizeze", explică Mihaela Sterian, psiholog resurse umane al Grupului APT.

FĂRĂ SISTEME DE REFERINȚĂ

"Nu putem sta liniștiți, pentru că aceste cifre referitoare la șomeri pot s-o ia razna imediat. Este cea mai grea criză pe care omenirea o suportă în ultimii 60 de ani. Mulți am crezut că este o glumă, mulți am crezut că va trece repede, dar acum vedem că va dura cel puțin un an și jumătate. Noi am estimat în ianuarie că nu vom depăși la sfârșitul anului o rată de 5,5%, cu 650.000 de șomeri. Acum nu mai putem spune același lucru, pentru că a evoluat foarte rapid acest fenomen. E posibil să avem doar 700.000 de șomeri până la sfârșitul anului dacă situația se va îmbunătăți în perioada următoare. Nu ne mai hazardăm să anticipăm, pentru că este atipic totul", a precizat Dumitru Pelican, director executiv al Agenției Municipale pentru Ocuparea Forței de Muncă (AMOFM) București, unul dintre cei care au susținut cu tărie, până luna trecută, că nu vom înregistra o creștere spectaculoasă a șomajului.

De altfel, ultima rectificare bugetară făcută de Guvern cu două săptămâni în urmă avea în vedere un număr de numai 600.000 de șomeri până la sfârșitul anului, deși ultima estimare a ministrului Muncii, Marian Sârbu, a fost de 800.000 de șomeri până la sfârșitul anului, după care a revenit asupra acesteia, precizând că ar putea fi cu aproximativ 100.000 mai puțini, în funcție de evoluția economică. Predicții nu se mai pot face nici în privința evoluției salarizării în domeniul privat sau a felului în care va evolua piața forței de muncă. Firmele care se ocupă de recrutări nu mai pot face estimări în acest sens încă de la sfârșitul anului trecut, tocmai pentru că nu s-au mai confruntat cu o astfel de situație au rămas fără sisteme de referință.

BULIBĂȘEALA DUPĂ DISPONIBILIZĂRI

Specialiștii în resurse umane arată că teama de pierdere a locurilor de muncă se poate transforma în boală. Apar suspiciunea, neîncrederea în ceilalți, frustrarea, demotivarea, zvonistica. Toate aceste probleme ale individului și ale colectivului duc la scăderea productivității și la stagnarea în dezvoltare a companiilor. Consilierii în carieră arată că și companiile "se îmbolnăvesc" o dată cu angajații. Este vorba despre "sindromul de stres postdisponibilizare" (Post Downsizing Stress Syndrome), teoria profesorului Barry Shore, UNH Whittemore School of Business and Economics, University of New Hampshire. Conform acestei teorii, angajații rămași în companii după disponibilizări colective suferă mai mult decât cei excluși. "Într-o situație ca aceasta, când se fac concedieri în masă, stresul celor care rămân în companie este mai mare decât al celor disponibilizați, iar de aici încep problemele. Începe o competiție prost înțeleasă între angajați, total neproductivă, oamenii încep să mintă, să dezvolte probleme de sănătate, să nu mai dea rezultate", explică Andreea Szilagyi. Frustrarea și sentimentul de neputință îi fac pe angajați apatici. Urmează stresul cronic și boala.

VENITURILE SCĂZUTE AFECTEAZĂ PRODUCTIVITATEA

Psihologii arată că productivitatea angajaților scade și din cauza diminuării câștigurilor. "Dacă anul trecut un absolvent de facultate ajuns în fața angajatorilor la Bursa locurilor de muncă nu accepta un salariu mai mic de 400 de euro, cu mașină de serviciu, telefon, tichete și alte bonusuri, acum acceptă foarte ușor posturi plătite cu 200-250 de euro, fără alte facilități", precizează Dumitru Pelican. Același lucru se întâmplă și cu profesioniștii în căutare de job, care acceptă cu mai mare ușurință salarii mai mici decât până acum. Din ultimul sondaj efectuat pe site-ul de recrutare online Myjob reiese că salariile sunt deja mai mici pentru un sfert dintre români. 25,75% dintre cei chestionați sunt de părere că salariile din 2009 sunt mai mici decât cele de anul trecut, la același nivel de carieră. Alți 10,93% dintre participanții la sondaj declară că nu pot avansa, întrucât s-au blocat promovările, în timp ce 13,78% au acceptat anul acesta un job sub nivelul lor de pregătire. Doar 12,24% dintre respondenți afirmă că actuala criză nu îi afectează în ceea ce privește cariera.

Evoluția numărului șomerilor de la începutul crizei financiare

Luna	Numărul șomerilor	Creșteri
August 2008	345.510	—
Septembrie 2008	352.912	7.402
Octombrie 2008	364.183	11.271
Noiembrie 2008	376.971	12.788
Decembrie 2008	403.441	26.470
Ianuarie 2009	444.907	41.466
Februarie 2009	477.860	32.953
Martie 2009	513.621	35.761
Total		168.111